

ЗВЕРНЕННЯ

щодо забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами
на психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги
в інклюзивно-ресурсних центрах

Вже тривалий час інклюзивне навчання є невід'ємною частиною освітнього процесу країн Європейського Союзу. В Україні, починаючи з 2016 року, також почала впроваджуватись інклюзивна освіта. Впродовж 2016-2021 років кількість дітей у столиці, охоплених інклюзивним навчанням, збільшилась в чотири рази. Ключову роль у цьому процесі відіграло реформування у 2017 році застарілих психолого-медико-педагогічних консультацій у сучасні Інклюзивно-ресурсні центри (далі — ІРЦ).

З метою виконання вимог Саламанської декларації про принципи, політику та практичну діяльність у галузі освіти осіб з особливими освітніми потребами (далі — Саламанська декларація), що стосується створення інклюзивно-орієнтованої системи освіти в звичайних школах і недискримінації дітей, було створено мережу ІРЦ, основним завданням яких було надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг усім дітям з особливим освітніми потребами.

Проте, 21 липня 2021 року набрали чинності положення постанови Кабінету Міністрів України №765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами» (далі - постанова), яким серед іншого було внесено зміни до Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 року № 545 року (далі - Положення) та виключено із завдань ІРЦ надання психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги для учнів інклюзивних шкіл та вихованців інклюзивних груп дитячих садочків.

Водночас станом на 2021 рік ІРЦ столиці забезпечують психолого-педагогічними та корекційно-розвитковими послугами майже 200 дітей з особливими освітніми потребами. Враховуючи недостатню кількість у столиці педагогічних працівників, зокрема дефектологів, логопедів, психологів, реабілітологів, реалізація зазначених змін призведе до позбавлення дітей, охоплених інклюзивним навчанням, права на якісну кваліфіковану допомогу від працівників ІРЦ, та їх повернення на індивідуальну форму навчання.

Слід наголосити, що такий крок не узгоджується з нормами статті 20 Закону України «Про освіту», де надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг є невід'ємною частиною освітнього процесу та однією з цілей утворення ІРЦ.

Також головними принципами створення діяльності ІРЦ є перехід від медичної до соціальної моделі надання послуг. Зважаючи на такий підхід надання послуги, працівник ІРЦ не має права вимагати інформацію про стан здоров'я дитини, а тим більше орієнтуватись на її діагноз. Проте, змінами до Положення, запровадженими вищезазначеною постановою, запроваджується право ІРЦ запрошувати додаткову медичну діагностику, що може призвести до затягування термінів комплексної психолого-педагогічної оцінки дитини.

З метою забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги в ІРЦ, а також враховуючи положення Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, Саламанської декларації звертаємось з проханням внести відповідні зміни до Положення про інклюзивно-ресурсний центр,

затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 року № 545 року та зокрема:

- передбачити серед переліку завдань ІРЦ надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних класах (групах) у закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти та інших закладах освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти;

- виключити право ІРЦ щодо проведення додаткової медичної діагностики для комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини.

*Звернення підтримане на 12 сесії
Надвірнянської міської ради від 21.10.2021 р.*

Міський голова

Андрійович З.М.